

Nefndasvið Alþingis
Velferðarnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 12. febrúar 2016

Efni: Umsögn BSRB um tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra, þskj. 14 – 14. mál.

BSRB hefur fengið til umsagnar tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra.

BSRB styður framgang þessa máls. Mikilvægt er bæði í senn að auka yfirsýn, eftirfylgni og almenna hagsmunagæslu í málefnum aldraðra ásamt því að aldraðir og aðstandendur þeirra geti leitað til þar til bærð aðila varðandi réttindi hinna fyrrnefndu. Bandalagið telur stofnun embættis umboðsmanns aldraðra jafnframt í samræmi við stefnu sína um fjölskylduvænt samfélag bæði í tengslum við réttindi aldraðra einstaklinga sem og aðstandenda þeirra sem annast þá. Þá verður að telja líklegt að stofnun embættisins hafi jákvæð áhrif á málaflokkinn í heild sinni sem varðar þá jafnframt félagsmenn aðildarfélaga BSRB sem starfa í málefnum aldraðra.

Fyrir hönd BSRB

Helga Jónsdóttir
Helga Jónsdóttir
framkvæmdastjóri

Alþingi - nefndasvið
Sigrún Helga Sigurjónsdóttir

Kirkjustræti
101 Reykjavík

Umsögn FEB - Félags eldri borgara í Reykjavík og nágrenni um tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra 14. mál

Aðalfundur Félags eldri borgara í Reykjavík, hafa um árábil beint því því til heilbrigðisráðherra á hverjum tíma að stofnað verði embætti umboðsmanns aldraðra með það að markmiði að standa vörð um réttindi eldri borgara og tryggja óháðan málflutning um mál er þá varðar. Starfssvið umboðsmanns aldraðra taki til allrar opinberrar stjórnsýslu hvort heldur hún er hjá ríki eða sveitarfélögum.

Þegar nú liggur fyrir Alþingi þingsályktunartillaga um að fela félags- og húsnæðismálaráðherra að leggja fram á Alþingi frumvarp til laga um embætti umboðsmanns aldraðra vill Félag eldri borgara í Reykjavík taka undir að mikilvægi þess að eldri aldraðir eigi sér umboðsmann til að tryggja að fylgt sé eftir málefnum er varðar stöðu þeirra og að þau réttindi sem áunnin eru séu virt. Lög um málefni aldraðra eru grunnur að þeim rétti.

Íslendingar 60 ára og eldri eru nú vel yfir 60.000 og mun fjölga ört í þeim hópi næstu árin. Aðstaða aldraðra er víða óviðunandi og merkjanlegt er að þar sem þjónustan hefur verið góð er farið að þrengja að í rekstri hennar. Margt hefur verið vel unnið en um það þarf standa vörð. Til þess þarf m.a. umboðsmann aldraðra. Félag, eins og Félag eldri borgara í Reykjavík sem hefur það hlutverk að standa vörð um hagsmuni þessa fjölmenna aldurshóps finnur daglega fyrir því hversu erfitt það getur reynst að koma málum þeirra sem til félagsins leita áleiðis innan stjórnsýslunnar.

Umönnun aldraðra er í mörgu líkt með umönnun barna. Það þarf málsvara og aðstandanda fyrir báða hópa. Verkefni embættis umboðsmanns barna hafa sýnt að þar var þörf jafnvel þó börnin hafi málsvara foreldra og kennara. Í tilfellum aldraðra eru það nánustu aðstandendur og ef til vill forsvarsmenn félaga þeirra. Með tilkomu embætti umboðsmanns aldraðra má tryggja jafnræði í meðferð mála óháð stöðu hins aldraða í fjölskyldu eða félagsstarfi.

Í samræmi við fyrri ályktanir Félags eldri borgara í Reykjavík og nágrenni styður félagið stofnun embættis umboðsmanns aldraðra og fagnar tillögunni. Jafnframt óskar félagið eftir að fá að fylgjast með framvindu málsins á Alþingi.

Reykjavík, 18. febrúar 2016

F.h. FEB – Félags eldri borgara í Reykjavík og nágrenni

Þórunn Sveinbjörnsdóttir, formaður

Gísli Jafetsson, framkvæmdastjóri

10.2.2016

Á fundi félagsmálanefndar Ísafjarðarbæjar þann 9. febrúar s.l. var eftirfarandi bókun gerð.

2016010027 - Frumvörp og þingsályktunartillögur til umsagnar 2016

Lagt fram erindi frá nefndarsviði Alþingis dags. 5. febrúar 2016 þar sem velferðarnefnd Alþingis sendir til umsagnar tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra, 14. mál.

Félagsmálanefnd Ísafjarðarbæjar fagnar tillögunni.

Þetta tilkynnist hér með.

Virðingarfyllst,

Sædís María Jónatansdóttir

Deildarstjóri í félagsþjónustu á fjölskyldusviði Ísafjarðarbæjar

Nefndasvið Alþingis

Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Akureyri, 16.02.2016
1602058 IE

Efni: Umsögn um þált. um embætti umboðsmanns aldraðra, 14. mál, þskj. 14.

Velferðarnefnd Alþingis hefur farið þess á leit við Jafnréttisstofu að gefa umsögn um þingsályktunartillögu um embætti umboðsmanns aldraðra, 14. mál, þskj. 14, lþ. 145.

Ljóst er að málefni aldraðra verða sífellt mikilvægari og fyrirferðarmeiri í íslensku samfélagi vegna þess að hópur aldraðra fer stækkandi. Jafnréttisstofa leggur áherslu á að litið sé til kynjasjónarmiða þegar málefni aldraðra eru til skoðunar. Staða aldraðra kvenna og aldraðra karla er ekki endilega alltaf sú sama. Til dæmis hefur verið fjallað um fátækt aldraðra kvenna þær eigi minni réttindi í lífeyrissjóðum og minni eignir. Heilsufar kynjanna getur einnig verið mismunandi eftir kyni, aldri, félagslegri og fjárhagslegri stöðu o.fl.

Ef lagt verður upp í þá vegferða að smíða lagafrumvarp um umboðsmann aldraðra þá er, að mati Jafnréttisstofu, brýnt að tryggt sé að umboðsmaður aldraðra hafi þekkingu á jafnréttismálum.

Virðingarfyllst,

Ingibjörg Elíasdóttir

lögfræðingur

Velferðarnefnd Alþingis
Nefndasvið

Umsögn Landssambands eldri borgara um tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra, 145. löggjafarþing 2015–2016. Þingskjal 14, 14. mál.

Tillagan er svohljóðandi: „Alþingi ályktar að fela félags- og húsnæðismálaráðherra að leggja fyrir árslok fram á Alþingi frumvarp til laga um embætti umboðsmanns aldraðra.“

Stofnun embættis umboðsmanns aldraðra hefur um árabili verið eitt helsta baráttumál Landssambands eldri borgara og tillögur um stofnun slíks embættis hafa margoft verið lagðar fram á Alþingi. Landsfundur Landssambands eldri borgara 5.-6. maí 2015 samþykkti svohljóðandi tillögu: „*Landsfundur Landssambands eldri borgara haldinn 5.-6. maí 2015 fagnar því að komin er fram þingsályktun um Umboðsmann aldraðra og skorar á Alþingi að samþykkja tillöguna og koma á fót embætti umboðsmanns aldraðra.*“ Landssamband eldri borgara skorar því á alþingismenn að samþykkja þá tillögu sem hér um ræðir þannig að markviss undirbúningur um stofnun og uppbyggingu slíks embættis geti hafist.

Ekki er vafi á að mikil þörf er fyrir embætti umboðsmanns aldraðra. Hlutverk hans verði að gæta réttinda og hagsmuna aldraðra. Það geri hann m.a. með því að leiðbeina öldruðum um réttindi sín og bregðast við telji hann að brotið sé gegn þeim, gera tillögur um úrbætur á réttarreglum er varða aldraða og hafa frumkvæði að stefnumarkandi umræðu í samfélaginu um málefni aldraðra auk þess að tryggja að vilji aldraðra komi fram áður en teknar eru ákvarðanir sem vörðuðu þá, fylgdist með því að þjóðréttarsamningar, lög og stjórnsýslureglur væru í heiðri hafðar og bregðast við ef talið væri að með athöfnum eða athafnaleyssi væri brotið gegn réttindum, þörfum eða hagsmunum aldraðra.

Öldrunarmál eru stór og stækkandi málaflokkur, öldruðum fer mjög fjölgandi á næstu árum og áratugum og þjónusta við aldraða dreifist á hendur ríkis, sveitarfélaga, félagasamtaka og einkaaðila. Löggjöf um málaflokkinn er margþætt, taka til beggja stjórnsýslustiga og síðast en ekki síst eru aldraðir misjafnlega færir um að gæta réttar síns og hagsmuna sjálfir eins og fram kemur í greinargerð með tillögunni.

Landssamband eldri borgara skorar á alþingismenn að samþykkja þá tillögu sem hér um ræðir.

Reykjavík 11. febrúar 2016

F. h. Landssambands eldri borgara
Haukur Ingibergsson, formaður

Alþingi
nefndasvið

SÍBS | Icelandic Patients Association

Síðumúli 6 | IS-108 Reykjavík | Iceland
+354 560 4800 | sibs@sibs.is

MEÐ TÖLVUÞÓSTI

Reykjavík, 19. febrúar 2016

Umsögn um tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra, 14. mál

SÍBS styður þingsályktunartillögu um embætti umboðsmanns aldraðra en leggur áherslu á að málefni umboðsmanna séu skoðuð í víðara samhengi og bendir í því efni á erindi sem samtök sjúklingafélaga hefur sent velferðarráðuneytinu um embætti *umboðsmanns sjúklinga* (viðfest).

SÍBS leyfir sér að leggja til að skoðað verði að starfrækja embætti umboðsmanns aldraðra og umboðsmanns sjúklinga sem deildir undir embætti umboðsmanns Alþingis, þar sem þegar eru fyrir hendi starfsmannahald, rekstur og valdheimildir.

Virðingarfyllst,

Guðmundur Löve, framkvæmdastjóri

Velferðarráðuneytið
Kristján Þór Júlíusson, heilbrigðisráðherra
Hafnarhúsinu við Tryggvagötu
150 Reykjavík

Reykjavík, 9. apríl 2014

Efni: Umboðsmaður sjúklinga

Samráðshópur sjúklingafélaga lýsir yfir ánægju sinni með skipan ráðherra á sviði heilbrigðismála. Skipan ráðherra í embættið felur í sér væntingar um að sjónum verði í auknum mæli beint að skilvirkni í heilbrigðiskerfinu ásamt þjónustu við sjúklinga og aðra notendur kerfisins.

Því miður er víða þörf á umbótum. Almennigur stendur oft ráðþrota gagnvart flóknum úrræðum kerfisins, sem oftast en ekki samanstanda af aðkomu fleiri en einnar stofnunar innan heilbrigðis- og tryggingakerfisins. Aðgangur að upplýsingum, ráðgjöf og stuðningi við að ná fram rétti sínum getur verið erfiður og flókið að greina hvaða stofnun veitir viðkomandi þjónustu.

Margvíslegt óhagræði getur einnig skapast innan opinberu stofnananna sjálfra. Dæmi eru um að sambærileg mál séu ekki leyst með sambærilegum hætti og án efa þarf í sumum tilfellum að finna upp hjólið oftast en einu sinni þótt leyst hafi verið úr sambærilegum málum áður. Síðast en ekki síst er sama fólkinu oft svarað um sömu málin í mörgum stofnunum samtímis með tilheyrandi margverknaði.

Til að leysa úr þessu leggur samráðshópur sjúklingafélaga til að stofnað verði embætti Umboðsmanns sjúklinga. Hlutverk embættisins yrði (sjá nánar í fylgiskjali með bréfi þessu):

- Að veita almenningi upplýsingar og ráðgjöf um ólík úrræði innan heilbrigðis- og tryggingakerfisins.
- Að taka við ábendingum almennings um þjónustu heilbrigðis- og tryggingakerfisins og koma umkvörtunum eða kærumálum í viðeigandi farveg.
- Að krefja stofnanir hins opinbera um svör eða gögn með tilteknum fresti, líkt og Umboðsmaður Alþingis getur gert í dag.
- Að veita ráðgefandi álit í málsmæðferð stofnana ásamt því að koma á framfæri við stofnanirnar tillögum að vinnureglum til að tryggja samhæfð viðbrögð, draga úr óvissu og spara tíma.
- Að hafa frumkvæði að því að semja umsagnir um þingmál og sinna samvinnu aðila í því skyni að koma á umbótum fyrir sjúklinga ásamt því að rækta tengsl við sambærileg embætti erlendis.

Stofnun Umboðsmanns sjúklinga fæli í sér framfaraskref í þjónustu við sjúklinga og aðra notendur heilbrigðiskerfisins. Því til viðbótar gæti embættið leitt til verulegs sparnaðar í öðrum stofnunum þegar verkefnum í tengslum við ráðgjöf, vinnureglur og málsmæðferð væri safnað saman á einn stað.

Hópurinn telur að til að byrja með gæti embætti sjúklinga verið undirdeild annarrar stofnunar s.s. Umboðsmanns Alþingis eða Landlæknisembættisins. Með því móti væri stuðlað að samlegðaráhrifum í rekstri. Ágóði samfélagsins af stofnun embættis sjúklinga yrði ótvíræður.

Samráðshópur sjúklingafélaga skorar á heilbrigðisráðherra að leggjast á árarnar með sjúklingafélögnum með að koma Embætti sjúklinga á fót eins fljótt og kostur er.

Hrannar Jónsson
formaður Geðhjálp

Ellen Calmon
formaður ÖBÍ

Guðmundur Löve
framkvæmdastjóri SÍBS

Fylgiskjal: Umboðsmaður sjúklinga – vinnuskjal

Ytri verkefni

- Umkvörtunarefni vegna heilbriðiskerfisins, tryggingakerfisins eða bótakerfisins.
- Upplýsingaleit um hvert á að snúa sér með tiltekin efni.
- Tillögur og ábendingar.
- Veita ráðgefandi álit og halda utan um fordæmi.

Þjónusta við einstaklinga og hópa

- Veita upplýsingar/ráðgjöf í gegnum síma, tölvupóst og/eða í viðtölum.
- Taka við athugasemdum og ábendingum um hvað betur mætti fara og koma þeim í farveg, t.d. með því að upplýsa fólk um kæruleiðir eða vekja athygli hins opinbera á brotalömunum í kerfinu.

Umboðsmaður sjúklinga

- Gæti verið deild hjá Umboðsmanni Alþingis, Landlæknisembættinu eða sjálfstæð stofnun.
- Ef innan stofnunar, eru ferli og boðleiðir þegar til staðar auk samlegðaráhrifa í rekstri.
- Líklegt er að um sparnað í kerfinu verði að ræða við að sameina verkefni á einum stað.
- Betri og skilvirkari þjónusta við einstaklinga sem oft standa höllum fæti.

Innri verkefni

- Semja umsagnir um lagafrumvörp.
- Stuðla að samvinnu og samráði aðila til góða fyrir sjúklinga.
- Rækta tengsl við sambærileg embætti erlendis.

Upplýsingaþjónusta

- Halda úti vef með leiðbeiningum um boðleiðir, para stofnanir við málaflokka
- Kynna kæruleiðir á vef.
- Tryggja aðgengi að svörum við algengum spurningum á vef (FAQ).
- Færa inn á vef link á gagnlegar heimasíður.
- Gefa út og veita aðgang að gagnlegum bæklingum um réttindi og skyldur sjúklinga.
- Gæta að því að upplýsingar séu aðgengilegar, t.d. hvað varðar letur og önnur helstu tungumál en íslensku.
- Þátttaka í opinberri umræðu, upplýsingagjöf til fjölmiðla.

Stofnanir

- Alþingi
- Ráðuneyti
- Tryggingastofnun
- Sjúkratryggingar
- Landlæknir
- Heilsugæsla
- Sjúkrahús
- Sjálfstætt starfandi læknar
- Frjáls félagasamtök

SEYÐISFJARÐARKAUPSTAÐUR

Kt. 560269-4559 – Sími: 470 2300 – Fax: 472 1588
Pósthólf 15 – Hafnargata 44 – 710 Seyðisfjörður
Netfang: sfk@sfk.is – Vefang: www.seydisfjordur.is

Alþingi 19.2.2016

Málsnr.: 1509079

Málalykill: 0348

Seyðisfirði 12.feb. 2016

Alþingi
Bt.velferðarnefndar
Alþingi við Austurvöll
150 Reykjavík

Efni: Útskrift úr fundargerð 2349. Fundar bæjarráðs Seyðisfjarðarkaupstaðar 10.02.2016.

Eftirfarandi fært til bókar:

Miðvikudaginn 10.02.16 kom bæjarráð Seyðisfjarðar saman til fundar á skrifstofu bæjarins að Hafnargötu 44. Fundurinn hófst kl. 15:45.

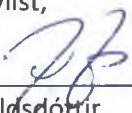
Mætt: Margrét Guðjónsdóttir, Þórunn Hrund Óladóttir og Vilhjálmur Jónsson sem ritaði fundargerð.

Dagskrá

2.10 Alþingi 5.02.16. Þingsályktunartilaga um embætti umboðsmanns aldraðra, 14. mál. Bæjarráð Seyðisfjarðar telur að við umfjöllun um tillöguna ætti að horfa til og meta starf og árangur þeirra embætta umboðsmanna sem þegar hefur verið stofnað til og hvort það sé lögmál að þjónusta um umgjörð mála batni með sífellt fleiri embættum. Þá bendir bæjarráð á vegna umræðu um flutning stofnana út á land, að verði af stofnun embættis umboðsmanns aldraðra verði því fundinn staður út á landi þar sem þörf sé fyrir að treysta fjölbreytni atvinnumöguleika og atvinnustig.

Ofangreind niðurstaða bæjarráðs Seyðisfjarðarkaupstaðar tilkynnist hér með.

Virðingarfyllst,

Inga Þorvaldsdóttir.

Nefndasvið Alþingis

Selfossi, 15. febrúar 2016

Umsögn um tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra, 14. mál.

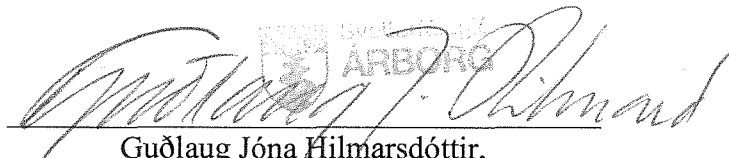
Margoft hefur sú ósk verið borin upp af hagsmunasamtökum eldri borgara að sett verði á laggirnar embætti umboðsmanns aldraðra.

Góð reynsla hefur verið af störfum réttindagæslumanns fatlaðra sl. fjögur ár og er það mat starfsmanna félagsþjónustu Árborgar að líta beri til þess embættis vegna fyrirhugaðrar þingsályktunartillögu.

Starf réttindagæslumanns aldraðra gæti vel staðið með starfi réttindagæslumanns fatlaðra þar sem fatlaðir þegar þeir ná aldri verða aldraðir og er afar mikilvægt að fylgja eftir þeim einstaklingum sem tilheyra báðum hópum. Eins er brýnt að samfella eigi sér stað í þjónustu fatlaðra þegar að þeir falla undir hóp aldraðra.

Aldraðir þurfa á réttindagæslumanni að halda til að standa vörð um hagsmuni þeirra og tryggja úrlausn viðkvæmra mála s.s. ýmissa ofbeldismála.

f.h. félagsþjónustu Árborgar,

Guðlaug Jóna Hilmarsdóttir,
félagsmálastjóri

Nefndasvið Alþingis
Velferðarnefnd
b/t. nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 22. febrúar 2016

Efni: Tillaga til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra (14. mál)

Með tillögunni er ályktað að fela félags- og húsnæðismálaráðherra að leggja fyrir árslok fram á Alþingi frumvarp til laga um embætti umboðsmanns aldraðra. Viðskiptaráð leggst gegn samþykkt þingsályktunartillögu þessarar.

Fækka ætti ríkisstofnunum – ekki fjölga þeim

Viðskiptaráð leggst alfarið gegn frekari fjölgun ríkisstofnana. Ísland er örríki í alþjóðlegum samanburði sem leiðir til þess að stofnanir hér á landi eru kostnaðarsamar í rekstri sökum minni stærðarhagkvæmni. Því er sérlega mikilvægt að hið opinbera hérlandis sníði sér stakk eftir vexti og leitist við að fækka rekstrareiningum eftir fremsta megni.

Þrátt fyrir þessa staðreynd starfrækir hið opinbera 182 ríkisstofnanir og nokkur hundruð rekstrareiningar til viðbótar á sveitastjórnarstiginu. Viðskiptaráð hefur lagt fram 30 tillögur að fækkun ríkisstofnana með fjórum tegundum aðgerða: samrekstri, faglegum sameiningum, hreinum sameiningum og aflagningu starfsemi. Gangi tillögunar eftir væri hægt að fækka ríkisstofnunum um 112 – úr 182 niður í 70. Þannig myndu umtalsverðir fjármunir sparast og þjónusta hins opinbera batna vegna faglegs ávinnings sameininga.¹

¹ Nánari umfjöllun um tillögur Viðskiptaráðs um fækkun ríkisstofnana má nálgast í skoðun ráðsins frá 17. desember 2015 „*Sníðum stakk eftir vexti: 30 tillögur að fækkun ríkisstofnana*“. Slóð: <http://www.vi.is/malefnastarf/utgafa/skodanir/snidum-stakk-eftir-vexti/>

Telji stjórnvöld nauðsynlegt að hið opinbera sinni þeim verkefnum sem embætti umboðsmanns aldraðra er ætlað að inna af hendi telur Viðskiptaráð að þau ættu að heyra undir sameinaða stofnun um borgaraleg réttindi. Viðskiptaráð hefur áður lagt til að nokkrar örstofnanir með nátengd hlutverk á sviði borgaralegra réttinda verði sameinaðar.²

Mynd 1: Sameina ætti örstofnanir sem sinna verkefnum tengdum borgaralegum réttindum. Vilji stjórnvöld sinna verkefnum umboðsmanns aldraðra ættu þau að heyra undir sameinaða stofnun.

Heimild: Viðskiptaráð Íslands

Í dag eru þessar stofnanir afar smáar: starfsmenn eru 4 talsins hjá umboðsmanni barna, 7 hjá Persónuvernd, 4 hjá Fjölmenningssetri, 7 hjá Jafnréttisstofu og 14 hjá Barnaverndarstofu.³ Svo litlar stofnanir eru illa fallnar til að starfrækja hlutverk sín með fullnægjandi hætti. Sameinuð stofnun gæti hins vegar náð þeirri lágmarksstærð sem er hagkvæm við að sinna þessum verkefnum.

Stjórnvöld eiga ekki að sinna hagsmunagæslu fyrir ákveðna hópa

Samkvæmt tillögunni er hlutverk umboðsmanns aldraðra að gæta réttinda og hagsmuna aldraðra. Það gerir hann m.a. með því að leiðbeina öldruðum um réttindi sín og bregðast við telji hann að brotið sé gegn þeim, gera tillögur um úrbætur á réttarreglum er varða aldraða og hafa frumkvæði að stefnumarkandi umræðu í samfélaginu um málefni aldraðra.

Hér er lagt til að stjórnvöld sinni hagsmunagæslu fyrir afmarkaðan þjóðfélagshóp. Að mati Viðskiptaráðs er óeðlilegt að slík hagsmunagæsla sé fjármögnuð með opinberu fé. Nú þegar eru til ýmis samtök eldri borgara sem sjá um að gæta hagsmuna þeirra gagnvart stjórnvöldum. Þessum verkefnum er því þegar sinnt af einkaaðilum sem fjármagna hagsmunabaráttu sína sjálfir. Engin ástæða er til að víkja frá því fyrirkomulagi.

Við þetta má bæta að hlutverk umboðsmanns Alþingis er að gæta þess að stjórnvöld virði rétt einstaklinga og samtaka þeirra.⁴ Stjórnvöld gæta því nú þegar réttinda einstaklinga – þar með talið aldraðra – með almennum hætti í gegnum það embætti. Frekari aðkoma af hálfu hins opinbera er óþörf.

² Tillagan byggir á eftirfarandi tillögu hagræðingarhóps ríkisstjórnarinnar: „49. Komið verði á fót stofnun borgaralegra réttinda með sameiningu Fjölmenningsseturs, Jafnréttisstofu, réttindagæslu fatlaðs fólks, Persónuverndar og umboðsmanns barna. Jafnframt verði skoðað hvort úrskurðanefnd um upplýsingamál ætti að vera hluti þessarar stofnunar [...]“ Viðskiptaráð telur að Barnaverndarstofa eigi jafnframt að vera hluti af sameinaðri stofnun.

³ Miðað við upplýsingar af vefsíðum viðkomandi stofnana þann 10. desember 2015

⁴ Sjá reglur nr. 82/1988, um störf og starfshætti umboðsmanns Alþingis

Viðskiptaráð leggur til að þingsályktunartillagan nái ekki fram að ganga.

Virðingarfyllst,

Björn Brynjúlfur Björnsson
Hagfræðingur Viðskiptaráðs Íslands

Reykjavík, 15. febrúar 2016
R16020050

175
jvk/ga

Alþingi - nefndasvið
Sigrún Helga Sigurjónsdóttir

Kirkjustræti

101 Reykjavík

Efni:

***Umsögn öldungaráðs um
þingsályktunartillögu um embætti
umboðsmanns aldraðra 14. mál***

Öldungaráð Reykjavíkurborgar hefur fengið til umsagnar tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra.

Öldungaráð Reykjavíkurborgar styður heils hugar stofnun embættis umboðsmanns aldraðra og fagnar tillögunni. Jafnframt óskar ráðið eftir að fá að fylgjast með framvindu málsins.

Með kveðju

Guðrún Ágústsdóttir
formaður öldungaráðs Reykjavíkurborgar

**Alþingi
Nefndasvið
Austurstræti 8-12
150 Reykjavík**

Reykjavík, 19.2.2016

Efni: Umsögn Örkyrjabandalags Íslands um tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra. Þingskjal 14 – 14. mál.

Almenn um þingsályktunartillöguna

Embætti umboðsmanns aldraðra er jákvætt skref til að bæta réttindi og gæta hagsmuna aldraðra. Útfærsla verkefnisins er þó mjög mikilvæg svo og hlutverk þess og staða í stjórnkerfinu. Einnig er brýnt að verkefninu fylgi nægjanlegt fjármagn.

Í tillögu til þingsályktunar um embætti umboðsmanns aldraðra segir að hlutverk embættisins verði meðal annars að bregðast við telji hann að brotið sé gegn öldruðum. Mikilvægt að er að þetta hlutverk einskorðist ekki við að veita upplýsingar, leiðbeiningar og ráð s.s. um hvaða leiðir séu færar í stjórn- og dómskerfinu, þegar aldraðir einstaklingar leita til embættisins, heldur að fólki sé veitt þá aðstoð sem það þarf á að halda.

Hvernig nýtist réttindagæsla fatlaðs fólks fyrir verkefnið?

Mikil þörf er á úrræði fyrir aldraða sambærilegt við réttindagæslu fatlaðs fólks. Meðal markmiða réttindagæslunar er að veita fötluðu fólki aðstoð við að leita réttar síns telji það að brotið sé gegn því, hvort sem er gagnvart opinberum þjónustuaðilum, öðrum stjórnvöldum eða einkaaðilum.

Lög um réttindagæslu fyrir fatlað fólk nr. 88/2011 ætti að hafa til hliðsjónar við stefnumótun embættis umboðsmanns aldraðara, þar sem réttindagæsla gæti nýst öldruðu fólki mjög vel. Er sérstaklega horft til þess að réttindagæslumenn geta fylgt fólki á stofnanir í þeim tilgangi að leita réttar síns og geta átt frumkvæði af því að taka upp mál þar sem greinilegt er að mannréttindabrot á sér stað.

Í lögum um réttindagæslu fatlaðs fólks eru ákvæði, sem geta einnig átt við um aldraða. Sem dæmi er í V. kafla laganna fjallað um ráðstafanir til að draga úr nauðung við fatlað fólk. Þessi kafla ætti í mörgum tilvikum einnig við um aldrað fólk. Einnig eru þar ákvæði um persónulega talsmenn og eru þau hugsuð fyrir þá sem vegna fötlunar sinnar eiga erfitt með að gæta hagsmuna sinna, hið sama á við í hóp aldraða. Rétt er að hafa í huga að stór hópur aldraðra telst einnig til hóps fatlaðs fólks, hvort heldur um er að ræða fatlað fólk sem hefur náð 67 ára aldri eða

einstaklinga sem verða fatlaðir vegna afleiðinga sjúkdóma eða slysa eftir að 67 ára aldri er náð.

Í lögum um réttindagæslu fatlaðs fólks er engin aldurskilgreining og því geta fatlaðir einstaklingar sem eru eldri en 67 ára leitað til réttindagæslumanna, sé brotið á þeim. Úrræði réttindagæslu fyrir fatlað fólk hefur reynst vel, og mun sambærileg stofnun að öllum líkindum einnig reynast vel fyrir aldraða.

Útfærsla og umfang verkefnisins

Einstaklingar 67 ára og eldri er stór og margbreytilegur hópur og því munu mál sem berast embættinu vera fjölbreytt og ná yfir mörg svið samfélagsins. Embættið þarf að geta átt frumkvæði að upptöku mála og komið á framfæri ábendingum og tillögum að úrbótum. Því er mjög mikilvægt að embætti umboðsmanns aldraða verði sett á stofn sem sjálfstæður og óháður aðili, sem hefur nægilegt fjármagn til að sinna hlutverki sínu, m.a. til að ráða fagfólk með sérþekkingu. Eitt af hlutverkum embættisins ætti að vera að efla þekkingu á alþjóðlegum mannréttindasamningum, s.s. samningi SP um efnahagsleg, félagsleg, menningarleg réttindi, samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks og fleiri mannréttindasamningar sem snúa að málefnum aldraðra. Samvinna við önnur embætti og aðila sem vinna að mannréttindamálum og réttindagæslu er mjög mikilvæg í þessu samhengi, einnig til að efla og deila þekkingu.

Lögð er áhersla á að embætti umboðsmanns aldraðra nái að sinna öldruðum um allt land.

Ekkert um okkur án okkar.

Með vinsemd og virðingu,

Ellen Calmon
Formaður ÖBÍ